

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**

**Latvijas Universitātes
Akadēmiskās bibliotēkas
NOLIKUMS**

APSTIPRINĀTS
ar LU Senāta
29.05.2017
lēmumu Nr. 122

Šim dokumentam grozījumu nav

Izdots saskaņā ar Latvijas Republikas
Bibliotēku likuma 4. pantu un
Latvijas Universitātes Satversmes 5.6. punktu

I. Vispārīgie noteikumi

1. Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka (turpmāk tekstā – Bibliotēka) ir Latvijas Universitātes (turpmāk tekstā – LU) pamatstruktūrvienība – nacionālas nozīmes kultūras un zināšanu centrs, vispārpieejama zinātniskā bibliotēka, intelektuālo vērtību glabātāja un uzturētāja, viena no senākajām grāmatu krātuvēm Eiropā.
2. Bibliotēka ir valsts aģentūras „Latvijas Akadēmiskā bibliotēka” funkciju, personāla, tiesību, saistību, prasību, finanšu līdzekļu, krājumu, arhīva, kā arī materiālo un nemateriālo vērtību pārņēmēja.
3. Bibliotēkas pilns nosaukums:
 - 3.1. latviešu valodā – Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka,
 - 3.2. angļu valodā – Academic Library of the University of Latvia,
 - 3.3. vācu valodā – Akademische Bibliothek der Universität Lettlands
 - 3.4. krievu valodā – Академическая библиотека Латвийского Университета.
 - 3.5. saīsinātais nosaukums – LU AB.
4. Bibliotēkas krājums un manta ir LU īpašums.
5. Bibliotēkai ir apaļais zīmogs ar pilnu tās nosaukumu un LU ģerboni, veidlapa, sava simbolika, kas reģistrēti LU noteiktajā kārtībā.
6. Bibliotēkas adrese ir Rūpniecības iela 10, Rīga, LV – 1235, Latvijas Republika.

II. Bibliotēkas darbības mērķis un uzdevumi

7. Bibliotēkas darbības mērķis ir sekmēt LU misijas izpildi, nodrošinot LU akadēmiskajai darbībai nepieciešamos informācijas resursus un pakalpojumus; rūpēties par unikālo Bibliotēkas krājumu un tā pieejamību, integrēt Bibliotēkas kultūrvēsturiskās vērtības vietējā un starptautiskā kultūras, izglītības un zinātnes vidē:

- 7.1. turpinot 1524. gadā dibinātās vēsturiskās „*Bibliotheca Rigensis*” un Misiņa bibliotēkas (dibināta 1885. gadā) aizsāktās tradīcijas, nodrošināt Latvijas un Eiropas kultūrai un ideju vēsturei, pasaules kultūras mantojumam nozīmīgu seniespiedumu un rokrakstu krājuma saglabāšanu un pieejamību;
- 7.2.veicināt daudzdisciplināro pētījumu programmu attīstību, īpaši letonikas izpēti, izmantojot inovatīvus risinājumus krājuma pētniecībā, izstāžu veidošanā un starpnozaru metodoloģijas ieviešanā;
- 7.3.sekmēt starpkultūru dialoga veidošanu un starpnozaru attīstību, balstoties uz akadēmisko darbību;
- 7.4.Bibliotēkas noteiktajā kārtībā nodrošināt lietotājiem Bibliotēkas krājuma pieejamību un izmantošanu;
- 7.5.nodrošināt Latvijā izdoto iespieddarbu nacionālā krājuma veidošanu ar bezmaksas obligātajiem eksemplāriem, krājuma saglabāšanu, pieejamību un Misiņa bibliotēkas vēsturiskā nosaukuma saglabāšanu.

8. Bibliotēkai ir šādi uzdevumi:

- 8.1. veidot Bibliotēkas krājumu atbilstoši Bibliotēkas uzdevumiem sociālajās un humanitārajās nozarēs;
- 8.2. uzkrāt, saglabāt un sistematizēt iespieddarbus, retās grāmatas, rokrakstus, elektroniskos izdevumus un citus dokumentus, kā arī piedalīties Valsts nozīmes elektroniskā kopkataloga veidošanā;
- 8.3. veidot lokālās datubāzes;
- 8.4. nodrošināt publisku pieejamību Bibliotēkas krājumam un datubāzēm;
- 8.5. popularizēt Bibliotēkas krājumu, sadarbojoties ar sabiedrību;
- 8.6. sastādīt un izdot bibliogrāfiskos rādītājus;
- 8.7. veikt pētījumus bibliotēku, bibliogrāfijas, grāmatzinātnes nozarē, veikt starpnozaru pētījumus, izmantojot inovatīvas pētniecības metodes un jaunākās tehnoloģijas;
- 8.8. nodrošināt LU AB krājuma saglabāšanu, digitalizāciju, krājuma digitālās bibliotēkas veidošanu un pieejamību unikālajām kolekcijām;
- 8.9. modernizēt un paplašināt sniedzamo pakalpojumu klāstu;
- 8.10.veikt starptautiskā starpbibliotēku abonementa funkcijas, iesaistīties starptautiskās bibliogrāfisko datu apmaiņas organizācijās un sistēmās;
- 8.11. piedalīties nacionālās bibliogrāfiskās datubāzes veidošanā; koordinēt savu darbību ar citām augstskolu un zinātniskajām bibliotēkām;
- 8.12. piedalīties valsts un starptautisko bibliotēku un bibliotēku darbinieku organizāciju darbā, projektu un programmu realizācijā;
- 8.13. piedalīties vienotas valodas resursu un tehnoloģiju infrastruktūras (CLARIN) veidošanā;
- 8.14. sadarboties ar visām LU struktūrvienībām.

9. Lai īstenotu uzdevumu izpildi, Bibliotēka ir tiesīga:

- 9.1. saņemt maksu par Bibliotēkas sniegtajiem maksas pakalpojumiem LU apstiprinātajā Bibliotēkas maksas pakalpojumu cenrādī noteiktajā apmērā un kārtībā;
- 9.2. izstrādāt Bibliotēkas lietošanas noteikumus, kurus apstiprina ar LU rīkojumu;

- 9.3. noteikt Bibliotēkas lietotājam nokavējuma naudu, novērtēt zaudējumus un saņemt atlīdzību par sabojātiem, noteiktā laikā vai vispār neatdotiem iespieddarbiem un citiem dokumentiem;
- 9.4. saņemt ziedojumus un dāvinājumus.

III. Bibliotēkas personāls

10. Bibliotēkas personāla amatu vietu sarakstu un personāla darba uzdevumus nosaka Bibliotēkas direktors, amatu vietu sarakstu apstiprina LU vadība.
11. Darba līgumus ar Bibliotēkas personālu slēdz LU prorektors atbilstoši vadības pienākumu sadalei.
12. Bibliotēka var veidot akadēmiskā personāla amatus zinātnisku pētījumu veikšanai, kuros ievēlē atbilstošās nozares fakultātes domē un zinātniskā institūta zinātniskajā padomē.

IV. Bibliotēkas struktūra

13. Bibliotēkas struktūru veido nodaļas, informācijas centri un starpnozaru pētniecības centrs atbilstoši Bibliotēkas stratēģijai un uzdevumiem. To izveidošanu, reorganizāciju vai likvidāciju var ierosināt Bibliotēkas direktors, LUB un LU AB apvienotā padome, un lēmums stājas spēkā ar LU izdotu rīkojumu.
14. Bibliotēkas nodaļas veic šādus uzdevumus:
 - 14.1. komplektē, katalogizē, glabā un regulāri izvērtē informācijas resursu krājumu;
 - 14.2. pēta informācijas resursu krājuma struktūru un izmantošanu, plāno tā attīstību;
 - 14.3. sniedz informācijas pakalpojumus;
 - 14.4. apkalpo un apmāca lietotājus, pēta lietotāju vajadzības un publisko pētījumu rezultātus;
 - 14.5. bibliogrāfiski apstrādā informācijas resursus;
 - 14.6. veido un attīsta bibliotēkas uzziņu un informācijas sistēmu;
 - 14.7. nodrošina informācijas resursu pieejamību un saglabāšanu;
 - 14.8. rūpējas par darbam piemērotas vides izveidi, atbilstoša iekārtojuma un aprīkojuma iegādi, informācijas tehnoloģiju darbību;
 - 14.9. organizē izstādes, konferences, seminārus u.c.
 - 14.10. seko krājuma fiziskā stāvokļa saglabāšanai un krājuma bioloģiskā piesārņojuma stāvoklim, veic Bibliotēkas un LU struktūrvienību krājuma konservāciju, labošanu, restaurāciju un dezinfekciju; izstrādā rekomendācijas krājuma glabāšanai.
15. Bibliotēkas informācijas centri veic šādus uzdevumus:
 - 15.1. veic krājuma veidošanu un lietotāju apkalpošanu;
 - 15.2. veido kontaktus ar attiecīgās valsts zinātniskajām, izglītības un kultūras iestādēm;
 - 15.3. izstrādā zinātniskos projektus ar attiecīgās valsts partnerinstitūcijām;

- 15.4. veicina integrāciju un savstarpējo attiecību paplašināšanu zinātniskās un kultūras informācijas sfērā starp Latviju un attiecīgo sadarbības valsti;
 - 15.5. nodrošina Latvijā dzīvojošo mazākumtautību kopienu un latviešu sabiedrības piekļuvi iespējami pilnīgākai informācijai par attiecīgās sadarbības valsts, tautas kultūras un garīgajām vērtībām, zinātnes un ekonomiskajiem sasniegumiem, literatūru un mākslu;
 - 15.6. organizē izstādes, konferences, seminārus, apaļos galus, simpozijus, literārās pēcpusdienas u.c.
16. Bibliotēkas Starpnozaru pētniecības centrs veic šādus uzdevumus:
- 16.1. darbojas un attīstās saskaņā ar LU Pētniecības mērķiem un prioritātēm, Bibliotēkas zinātniskās pētniecības darbības stratēģiju un starpnozaru attīstību Latvijā un pasaulē;
 - 16.2. pēta humanitāro zinātņu izcilības jomas: letoniku Latvijas un pasaules kontekstā, starpkultūru dialogu, kritisko domāšanu, starpnozaru pētniecības metodoloģiju un humanitāro zinātņu un mākslu sinerģiju;
 - 16.3. veicina LU iekšējo nozaru sinerģiju, veidojot konceptuālas, interaktīvas izstādes un izstāžu veidošanā iesaistot studējošos un mācībspēkus;
 - 16.4. izstrādā atmiņas institūcijām un humanitārajām zinātnēm piemērotu starpnozaru pētniecības metodoloģiju, izstrādā krājuma eksponēšanas metodoloģiju;
 - 16.5. veicina letonikas atpazīstamību un zināšanu pārnesei no klasiskiem, kultūrvēsturiskiem avotiem uz moderniem tehnoloģiskiem risinājumiem;
 - 16.6. rada inovatīvus pētniecības rezultātus robežzinātnēs un starpnozarēs;
 - 16.7. popularizē pētījumu rezultātus vietējās un starptautiskās konferencēs, pētījumu rezultātus publicē zinātniskos rakstos un komentāros;
 - 16.8. veicina Bibliotēkas un zinātnes integrāciju;
 - 16.9. sadarbojas ar citām LU struktūrvienībām, vietējām un starptautiskām institūcijām un organizācijām kopīgu pētniecisko projektu īstenošanā;
 - 16.10. veic pedagoģisko darbību;
 - 16.11. organizē konferences, seminārus, diskusijas.

V. Pārvalde

17. Bibliotēkas darbības vispārējo pārraudzību veic LU prorektors atbilstoši vadības pienākumu sadalei.
18. Bibliotēkas pārvaldi īsteno direktors.
19. Bibliotēkas direktors tiek iecelts saskaņā ar LU nolikumu par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem.
20. Bibliotēkas direktors ir atbildīgs par:
 - 20.1. Latvijas Republikas normatīvo aktu, LU Satversmes, LU Senāta lēmumu, LU vadības rīkojumu, LU Darba kārtības noteikumu ievērošanu Bibliotēkas darbībā;
 - 20.2. Bibliotēkas darbības vadību, nodrošināšanu un organizēšanu atbilstoši šim nolikumam un LU vadības uzdevumiem;
 - 20.3. Bibliotēkas uzdoto uzdevumu savlaicīgu un kvalitatīvu izpildi;

- 20.4. piešķirto līdzekļu lietderīgu, efektīvu un likumīgu izmantošanu;
 - 20.5. Bibliotēkas personāla racionālu darba organizāciju, tā savlaicīgu informēšanu par amata pienākumiem un to izmaiņām, Latvijas Republikas un LU normatīvo aktu ievērošanu darba attiecībās ar LU, personālam uzdoto uzdevumu izpildes kontroli;
 - 20.6. Bibliotēkas funkcijām atbilstošu priekšlikumu nodrošināšanu LU vadībai, kā arī lēmumu projektu sagatavošanu LU vadībai;
 - 20.7. Bibliotēkas sadarbības ar citām LU struktūrvienībām nodrošināšanu;
 - 20.8. projektu, kontaktu un attiecību veidošanu ar LU, Latvijas un ārvalstu fiziskām un juridiskām personām Bibliotēkas un LU attīstības nolūkā, informējot par to LU vadību;
 - 20.9. darba drošības noteikumu un ugunsdrošības noteikumu ievērošanu darba vietās.
21. Bibliotēkas direktors atbilstoši savai kompetencei:
- 21.1. pārstāv Bibliotēkas intereses citās institūcijās;
 - 21.2. plāno, vada un koordinē Bibliotēkas administratīvo un finansiālo darbību, pieņem lēmumus un kontrolē to izpildi, analizē un novērtē Bibliotēkas darbības rezultātus;
 - 21.3. nodrošina šajā nolikumā noteiktā Bibliotēkas darbības mērķa un uzdevumu realizēšanu;
 - 21.4. atbilstoši amata aprakstiem nosaka Bibliotēkas personālam pienākumus un funkcijas un kontrolē to izpildi;
 - 21.5. iesniedz priekšlikumus LU vadībai par Bibliotēkas attīstības projektiem, darba samaksu u.c. ar LU AB darbību saistītiem jautājumiem;
 - 21.6. izstrādā Bibliotēkas attīstības stratēģiju un nodrošina tās realizāciju;
 - 21.7. sekmē Bibliotēkas darbinieku profesionālo pilnveidošanos.
22. Bibliotēkas direktors savas prombūtnes laikā norīko direktora pienākumu izpildītāju, kurš ir atbildīgs par Bibliotēkas uzdevumu izpildi saskaņā ar Bibliotēkas direktora norādījumiem.
23. Par Bibliotēkas finanšu, saimniecisko un organizatorisko darbību ir atbildīgs izpilddirektors saskaņā ar amata aprakstu un LU kanclera un Bibliotēkas direktora norādījumiem.
24. Par Bibliotēkas zinātniskās pētniecības darbību ir atbildīgs Starpnozaru pētniecības centra vadītājs (ievēlēts akadēmiskais amats – vadošais pētnieks).
25. Nodaļu, informācijas centru un Starpnozaru pētniecības centra darbu organizē to vadītāji, kuri ir atbildīgi par paredzēto uzdevumu un norādījumu izpildi, racionālu darba un personāla organizāciju.
26. Bibliotēkas stratēģiju un darba uzdevumus apstiprina LU prorektors atbilstoši vadības pienākumu sadalei.
27. LUB un LU AB apvienotā padome ir konsultatīva institūcija, kas konsultē LU vadību un Bibliotēkas direktoru par Bibliotēkas darbības pilnveidošanu un uzlabošanu saskaņā ar Bibliotēkas lietotāju informatīvajām vajadzībām, Bibliotēkas attīstības koncepciju un LU attīstības stratēģiju.

28. Bibliotēkas padomes sastāvu nosaka ar LU rīkojumu, kas paredz Bibliotēkas un LU akadēmisko struktūrvienību, un administrācijas pārstāvniecību.
29. Bibliotēkas padomes darbību reglamentē LU noteiktā kārtībā apstiprināti noteikumi.

VI. Finances

30. Bibliotēkas finansēšanas avoti ir:
- 30.1. valsts mērķdotācija Bibliotēkai;
 - 30.2. LU noteiktajā kārtībā piešķirtais finansējums;
 - 30.3. ieņēmumi no LU AB sniegtajiem maksas pakalpojumiem;
 - 30.4. mērķfinansējums, novēlējumi, ziedojumi un dāvinājumi;
 - 30.5. citi tiesību normatīvajos aktos paredzētie ienākumu avoti.
31. Bibliotēkas līdzekļi tiek izmantoti atbilstoši LU noteiktā kārtībā apstiprinātām izdevumu tāmēm.
32. Bibliotēkas līdzekļu izmantošanu kontrolē pilnvaroti LU dienesti un amatpersonas.

VII. Noslēguma noteikumi

33. Ar šā nolikuma spēkā stāšanos spēku zaudē LU Senāta 2014. gada 29. decembrī ar lēmumu Nr. 141 apstiprinātais LU Akadēmiskās bibliotēkas nolikums.

Senāta priekšsēdētājs

M. Kļaviņš

Senāta sekretāre

I. Upacere